

שו"ת בכמה עניינים בדיני כיבוד אב ואם אשר נקבצו ובאו מכמה שואלים הי"ו בעניין כיבוד אב ואם ונענו הכל לכדי תשובה אחת ובו היקף כללי בהלכות אלו

שאלה א

לכבוד מורינו הרב שליט"א

לצערי המציאות הוא שאין לי הנאה כשאני בא לשבות את השבת עם משפחתי בבית הורי שיחי, וממש אפשר לומר דבכל עת שאני הולך לשבת לבית הורי שיחי אני חולה לאיזה ימים אח"כ, וזאת מחמת המתיחות ששורה בכל פעם שאנו נמצאים שם, דההורים שלי יש להם בכל עת ביקורת עלי ועל ב"ב שתחי ועל הילדים שלי, ואין לנו מנוחה מהם.

אבל למעשה אני מרגיש שיש לי חיוב ללכת מחמת מצות כיבוד אב ואם, מכיון דההורים שלי רוצים שאנו יבואו על שבת, גלל שהם כבר חיתנו כל ילדיהם ואינם רוצים לשבות כל השבת בבדידות, והשאלה היא האם אמת הדבר שאני מחיוב לילך אליהם עפ"י תורה.

שאלה ב

בכל פעם שאמי רוצה לנסוע לאיזה מקום - היא מצלצלת אלי באמצע היום וגם לרבות הלילות ודורשת שאני יסיע

לידע כל פרט ופרט מחייה וליתן עצותיה, וכן למשל היא צריך לידע בכל פעם שב"ב הולכת לקנות בגדים חדשים בכדי לראות אם היא מרוצה מהם וכו', וכן גם בדברים פרטיים צריכה לומר לה, ואם היא אינה אומרת לה, היא מלאה בטענות וכו', ואשתי מרגישה שהיא ממש חולאת מזה ואין לה כח לכל זה, אבל היא אינו רוצה לצער את אמה מחמת כיבוד אב, נא להדריכנו בדרך התורה בכגון דא ואת המעשה אשר יעשון במצבים כאלה.

שאלה ד

בכל פעם שאני רוצה לצאת ולנסוע לחופש ולמנוחה עם ב"ב שתחי, רוצים הורי שיחי לנסוע יחד אתנו לאותה מקום בכדי שיהיה להם חופש עמנו ביחד, וזה כמובן מפריע לנו מאד ומגרע מכל מהות החופש כמובן, דמונע מאתנו ה'פרייוועסי' וגם לרבות שיש להם הערות וביקורת על כל דבר וכו', אבל עשינו זאת כבר כמה פעמים מחמת כיבוד הורים, אבל וכנ"ל זה מפריע לנו מאד ואנו רוצים לידע אם זה נכון או לא.

אותה בה'קאר' שלי, וכמה פעמים זה בא על חשבון שלום ביתי ועל חשבון פרנסתי, היות וכמה פעמים אני מוכרח להיות ער עד שעות מאוחרת של הלילה, מחמת שאמי רוצה לילך לאיזה חתונה ורוצה שאמתין עליה עד שהיא מוכנת לילך, וסוכ"ס אני בן אדם וצריך את שינתי בכדי שיהיה לי כח להיום המחרת, ולכן אני מחסר משיעורי תורה שלי וגם אני הולך למקום עבודה בזמן מאוחר בשביל זה וכו', וכן כמה פעמים באמצע עבודה מצלצלת אמי אלי שהוא רוצה לנסוע ל'גראסערי' או לרופא ואני צריך להגיע אליה תיכף ומיד, ואם אני בא במאוחר איזה דקות כבר צועקת אמי עלי, אבל אני עושה כל זאת בנאמנות מחמת חיוב כיבוד אב ואם. האם זה דבר נכון או לא.

שאלה ג

ב"ב שתחי מצלצלת לאמה שלה כמה פעמים מדי יום ביומו, והיא אינה עושה זאת משום שהיא רוצה לדבר עם אמה, רק משום שאמה רוצה שכל ילדיה יצלצלו אליה כמה פעמים בכל יום לדבר על חייהם, וגם היא רוצה

תשובה:

הרי שיש להתעמק דמהיכן בא לילד דבר מגונה זה להכות או לקלל את אביו או את אמו, וע"ז כתב התורה באמצע שני הפסוקים, למידע שבאופן כללי הטעם לזה, שההורים רואים את הילדים כאילו הם רכושם והתנהגותם עמם הוא ע"ד 'גונב איש' ממש, וממילא בא מזה תוצאה כה חמורה של הכאת וקללת ההורים. ודפח"ח.

ועל ההורים לידע שכל ילד מילדיהם הוא רכושם של הקב"ה, ונתנום הקב"ה לההורים כפקדון שהם יביאו אותם

ולכן קודם כל צריכים למידע דילדים אינם הרכוש של ההורים, וכמו שפירוש באופן נפלא הגאון רבי מרדכי שוואב זצ"ל בהסיבה למה שנאמר הפסוק של (שמות כא, טז) 'גונב איש ומכרו' בין הפסוקים של 'מקלל אביו ואמו' ו'מכה אביו ואמו', דלכאו' מהראוי היה שדין מקלל ומכה אביו ואמו יכתבו ביחד שהם ענין אחד ואח"כ יכתוב התורה דין אחרת של 'גונב איש ומכרו'. וע"ז מבאר הוא ז"ל דבר נפלא, שאם רואים שילדים מכים או מקללים את הוריהם,

הקדמה בדיני כיבוד אב ואם

הילדים המה רכושם של הקב"ה

מקודם צריכים לדבר מהמצב הכואב, שרואים כמה וכמה פעמים בהתנהגות הורים עם ילדיהם שיש להם התחושה שכאילו ילדיהם הם רכושם הפרטי, ויש לעשות ולהשתמש עמהם ככל העולה על רוחם, וממילא הם גם מחייבים אותם בכל מיני עניינים שאין לזה שום שייכות לחיובי ילדים כלפי הוריהם.